

4634

Upravni i pravne sporove
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
Broj: 09 0 U 031325 18 U
Sarajevo, 22.09.2022. godine

Primljeno:	30.09.2022	
Org. jed.	Broj	Priloga

UPIOS 12.23-11-55/17

Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Sarajevo

05
02
01

U upravnom sporu tužitelja u upravnom sporu tužitelja Udruženje Centar za životnu sredinu, ulica Miše Stupara broj 5, Banjaluka, koga zastupa Dragana Stanković, advokat iz Banjaluke, protiv akta broj: UPI 05/2-23-11-55/17 od 14.03.2018. godine tuženog Federalnog ministarstva okoliša i turizma, uz učešće zainteresovanog lica INGHYDRO d.o.o. Konjic, koga zastupa punomoćnik Sanel Nezirić, advokat iz Sarajeva, u upravnoj stvari izdavanja okolinske dozvole, ovaj sud je dana 24.09.2021. godine, donio rješenje broj gornji.

Vrhovni sud Federacije BiH je rješavajući po zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke donio presudu dana 06.09.2022. godine, koju presudu vam dostavljamo u prilogu ovog dopisa u smislu odredbi člana 252. ZPP-a.

Prilog: naveden

Ovlašteni radnik suda

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 U 031325 21 Uvp
Sarajevo, 06.09.2022. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Branke Schorr, kao predsjednice vijeća, Svjetlane Milišić-Veličkovski i Josipa Vukovića, kao članova vijeća, te Naide Ramić kao zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja u upravnom sporu tužitelja Udruženje Centar za životnu sredinu, ulica Miše Stupara broj 5, Banjaluka, koga zastupa Dragana Stanković, advokat iz Banjaluke, protiv akta broj: UPI 05/2-23-11-55/17 od 14.03.2018. godine tuženog Federalnog ministarstva okoliša i turizma, uz učešće zainteresovanog lica INGHYDRO d.o.o. Konjic, koga zastupa punomoćnik Sanel Nezirić, advokat iz Sarajeva, u upravnoj stvari izdavanja okolinske dozvole, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 09 0 U 031325 18 U od 24.09.2021. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 06.09.2022. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 09 0 U 031325 18 U od 24.09.2021. godine se ukida i predmet vraća istom sudu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 09 0 U 031325 18 U od 24.09.2021. godine odbačena je tužba tužitelja podnesena protiv osporenog rješenja tuženog broj: UPI 05/2-23-11-55/17 od 14.03.2018. godine. Tim rješenjem tuženog je, tačkom 1. dispozitiva izdata okolišna dozvola investitoru „Inghydro” d.o.o Konjic za mHE „Dindo”, instalisane snage 3,74 MW, na rijeci Ljutoj, na zemljištu označenom kao k.č. 2461, 2462, 858, 876/I, 2416, 2346, 2347, 2350, 2356, 2320, 2357, 876/2, 876/3 K.O. Argud, Općina Konjic. Mala hidroelektrana mHE „Dindo” je hidroenergetski objekat u donjem toku rijeke Ljute od km 9+050 do km 11+800, odnosno bruto pad između visinskih kota 669,00 i 561,00 m.n.m. Tačkom 2. dispozitiva utvrđen je opis postrojenja za koje se izdaje dozvola, pa tako tačkama 2.1. utvrđen prag (brana) u koritu rijeke čija je funkcija da formira i održava uspor do predviđene kote, te da skrene vodu do vodozahvatne građevine; 2.2. Slapište za umirenje prelivene vode; 2.3. Riblja staza na lijevoj obali koja se formira na potezu od uzvodne konture prelivenog praga do kraja slapišta; 2.4. Blok temeljnog ispusta; 2.5. Bočni zahvat sa taložnicom i ulaznom građevinom dovodnog cjevovoda; 2.6. Dovodni cjevovod; 2.7. Mašinska zgrada/strojarnica; 2.8. Prokopano korito rijeke Ljute nizvodno od strojarnice; 2.9. Pristupni put do vodozahvata i strojarnice duž trase cjevovoda; Tačkom 3. dispozitiva rješenja utvrđene su aktivnosti za koje se izdaje okolišna dozvola i to tačkom 3.1. Opis tehnoloških postupaka. Tačkom 4. utvrđene su emisije u okoliš, te tačkama 4.1. Uticaji u fazi građenja; 4.2. Potencijalni uticaji u fazi korištenja; 4.3. Značaj uticaja i mjere ublažavanja; 4.3.1. Značaj

uticaja i mjere ublažavanja u fazi građenja; 4.3.2. Značaj uticaja i mjere ublažavanja u fazi korištenja. Tačkom 5. utvrđen je sistem monitoringa, te tačkom 5.1. utvrđen Monitoring plan; Tačkom 6. je određeno izvještavanje, a tačkom 7. period važenja dozvole i to da se okolišna dozvola izdaje na period od 5 (pet) godina i važi od dana uručenja rješenja.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj je osporio zakonitost pobijanog rješenja zbog povrede federalnog zakona i povrede pravila federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješenje stvari, te predložio da ovaj sud uvaži njegov zahtjev i pobijanu presudu ukine, te predmet vrati prvostepenom суду na ponovni postupak, uz obavezu tuženog da mu naknadi troškove postupka. U zahtjevu se navodi da je tužilac učestvovao u postupku koji je prethodio donošenju osporenog rješenja, isticao primjedbe i komentare na nacrt Studije o procjeni utjecaja na okoliš za predmetno postrojenje, te učestvovao na javnoj raspravi održanoj 01.05.2017. godine povodom izrade nacrta tog akta. Tuženi organ mu i pored toga nije dostavio osporeno rješenje, te ga je tužitelj pribavio tek 11.06.2018. godine po zahtjevu za pristup informacijama. Tužitelj se poziva na odredbe člana 64. stav 3., 58. stav 3., kao i čl. 30. stav 2., 31. stav 1., 37. stav 3., 39. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti okoliša FBiH, ističući da mu u skladu sa ovim zakonskim odredbama pripada svojstvo zainteresiranog lica, te ima pravo pokrenuti upravni spor protiv osporenog rješenja tuženog. U zahtjevu se ističe da se tužitelj takođe ima smatrati zainteresovanom javnošću u smislu odredbe člana 9. stav 2. Arhuške konvencije, koju je BiH ratifikovala, te ju je obavezna primjenjivati.

U odgovorima na zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke, tuženi organ i zainteresovano lice INGHYDRO d.o.o. Konjic su osporili navode zahtjeva i predložili da se zahtjev odbije kao neosnovan, s tim da je zainteresovano lice tražilo i naknadu troškova sastava odgovora na zahtjev.

Nakon što je, u skladu s odredbom člana 45. Zakona o upravnim sporovima¹, ispitao zakonitost pobijanog rješenja u granicama zahtjeva za vanredno preispitivanje i povreda propisa navedenih u njemu, ovaj sud je našao da je zahtjev osnovan i odlučio kao u izreci presude.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja prvostepenog suda proizlazi da je taj sud cijenio da se prema odredbama Zakona o zaštiti okoliša², zahtjev za izdavanje okolinske dozvole dostavlja nadležnim organima i zainteresiranim subjektima, radi davanja mišljenja i sugestija (član 58. stav 1.), a da se pod pojmom zainteresirane stranke, odnosno zainteresiranog organa, smatra fizičko ili pravno lice ili organizacija koja živi ili radi u području uticaja ili području koje će biti vjerovatno biti od uticaja. Cijeneći da je sjedište tužitelja u Banja Luci, a predmetna okolinska dozvola je izdata investitoru „Inghydro“ d.o.o. Konjic, prvostepeni sud nalazi da tužitelj nema svojstvo zainteresovane stranke u smislu predmetnog zakona. Kako tužitelju, po shvatanju prvostepenog suda, ovo svojstvo ne pripada ni po odredbi člana 15. stav 1. Zakona o upravnim sporovima jer osporenim rješenjem nije povrijeđeno pravo ili pravni interes nekog od članova tužitelja – prvostepeni sud je tužbu odbacio.

Ovakvo pravno stanovište prvostepenog suda, po ocjeni ovog suda, nije na zakonu zasnovano.

¹ „Službene novine Federacije BiH“ broj 9/05

² „Službene novine Federacije BiH“ br. 33/03 i 38/09

Osnovano se zahtjevom za vanredno preispitivanje ukazuje da je prvostepeni sud donošenjem pobijanog rješenja pogrešno primijenio materijalno pravo, te načinio povреду Zakona o upravnom postupku.

Iz podataka spisa predmeta proizlazi da je tužitelj udruženje, odnosno nevladina organizacija sa registrovanim sjedištem u Banjaluci, te da su u njegovom statutu kao ciljevi udruženja navedeni, između ostalog, podizanje svijesti javnosti o životnoj sredini, zaštita životne sredine i unapređenje stanja životne sredine, promocija i zagovaranje principa održivog razvoja, te zagovaranje većeg učešća javnosti u donošenju odluka o životnoj sredini. Tužitelj je, kao nevladina organizacija koja se bavi pitanjima zaštite okoliša, učestvovao u postupku koji je prethodio donošenju osporenog rješenja. Iz spisa predmeta tuženog proizlazi da je u tom postupku 11.05.2017. godine održana javna rasprava u cilju uključivanja javnosti u ocjenu Studije o procjeni uticaja na okoliš za mHE „Dindo“ instalisane snage 3,74 MW, investitora Inghydro d.o.o. Konjic, općina Konjic; da je toj raspravi prisustvovao predstavnik tužitelja; da je po održanoj raspravi tužitelj tuženom dostavio primjedbe na studiju utjecaja na okoliš u pismenoj formi; da su ove primjedbe razmatrane prilikom donošenja osporenog rješenja, ali da tuženi tužitelju nije dostavio to rješenje kojim odlučuje o zahtjevu zainteresovanog lica Inghydro za izdavanje okolinske dozvole. Tužitelju je, naknadno, po njegovom zahtjevu za pristup informacijama, dostavljeno osporeno rješenje uz dopis tuženog od 11.6.2018

Pravilno se u pobijanom rješenju prvostepenog suda konstatuje da je odredbom člana 4. Zakona o zaštiti okoliša³ (u daljem tekstu: Zakon) koji je bio na snazi u vrijeme donošenja osporenog rješenja, a koji se primjenjuje na osnovu prelazne odredbe člana 146. stav 6. važećeg Zakona o zaštiti okoliša⁴, propisano da izraz „zainteresirana strana/organ“ znači fizičko ili pravno lice ili organizacija koja živi ili radi u području uticaja ili području koje će vjerovatno biti od uticaja.

Međutim, prvostepeni sud je propustio cijeniti da, u skladu s odredbama tog zakona, pravo učešća u postupku izdavanja okolinske dozvole, osim stranaka, te zainteresovanih strana, ima i zainteresovana javnost. Prema odredbi člana 30. Zakona zainteresirana javnost, u smislu tog zakona, znači javnost koja ima interes u odlučivanju o okolišu bilo zbog lokacije projekta ili zbog prirode datog zahvata u okolišu, javnost koja je pod uticajem ili je vjerovatno da će biti pod uticajem namjeravanog zahvata u okolišu i nevladine organizacije koje promoviraju zaštitu okoliša. Nadalje, u skladu sa odredbom člana 31. stav 1. istog zakona, javnost ima pristup informacijama, mogućnost učešća u odlučivanju i zaštitu prava pred upravnim i sudskim organima po pitanjima zaštite okoliša, bez diskriminacije na osnovu državljanstva, nacionalnosti ili mjesta stanovanja, a u slučaju pravnih lica bez diskriminacije na osnovu njihovog mjesta registracije ili centra aktivnosti.

Prema odredbama čl. 36. i 37. Zakona, nadležno ministarstvo osigurava učešće javnosti u postupcima izdavanja okolinskih dozvola za pogone i postrojenja iz svoje nadležnosti, te obavještava zainteresiranu javnost o vremenu postupka izvođenja dokaza, te da mogu podnijeti dokaze i činjenice koje su od uticaja na predloženu aktivnost (član 36.). U tom smislu, nadležno ministarstvo na zahtjev zainteresirane javnosti u najkraćem mogućem roku omogućava besplatan uvid u sve informacije koje su relevantne za donošenje rješenja (član 37. stav 1.). Zainteresirana javnost može u roku od 30 dana od dana uvida u informacije, u pisanoj formi podnijeti bilo kakve primjedbe, informacije, analize ili mišljenja koje smatra

³ „Službene novine Federacije BiH“ br. 33/03 i 38/09

⁴ „Službene novine Federacije BiH“ broj 15/21

relevantnim za datu aktivnost, te će se rezultati učešća javnosti uzeti u obzir kod donošenja rješenja (član 37. stav 3.). U skladu s odredbama Zakona o upravnom postupku, nadležno ministarstvo obavijestit će javnost o doneesenom rješenju (član 37. stav 4.).

Iz odredbi člana 54. stav 4. alineja 3. i člana 54.a. stav 2. Zakona, nadalje, proizlazi da je rasprava o studiji procjene uticaja na okoliš sastavni dio postupka za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje okolinske dozvole.

Prema podacima spisa predmeta tuženog, dakle, tužitelj je upravo u svojstvu predstavnika zainteresirane javnosti učestvovao u postupku izdavanja predmetne okolinske dozvole, podnio primjedbe i relevantna mišljenja o uticaju predmetnog postrojenja na okoliš, te ga je tuženi, u skladu s citiranom odredbom člana 37. stav 4. Zakona, bio dužan obavijestiti o donešenoj odluci.

Odredbom člana 39. stav 1. Zakona, nadalje, propisuje se da predstavnici zainteresirane javnosti koji su učestvovali u prvostepenom postupku imaju pravo da ulože žalbu protiv odluke ili dijela odluke. Analogna primjena ove odredbe podrazumijeva da protiv prvostepenog rješenja protiv kojeg nije dopuštena žalba, predstavnici zainteresirane javnosti koji su učestvovali u prvostepenom postupku imaju pravo podnijeti tužbu kojom pokreću upravni spor.

S obzirom da je tužitelj kao predstavnik zainteresovane javnosti učestvovao u upravnom postupku za izdavanje okolinske dozvole vođenom kod tuženog organa, to mu nedvojbeno pripada pravo da odluku donešenu u tom postupku osporava u upravnom sporu.

Pri tome, u skladu s citiranim odredbama čl. 30. i 31. stav 1. Zakona, nije od značaja okolnost da tužitelj ima sjedište u Banjaluci.

Ovakva široka mogućnost učešća u postupcima koji se odnose na odlučivanje o pitanjima životne sredine koju je zakonodavac ostavio nevladinim organizacijama koje promoviraju zaštitu okoliša, u potpunosti je u skladu sa principima Arhuške konvencije o pristupu informacijama, učešću javnosti u odlučivanju i pristupu pravdi u pitanjima životne sredine⁵, koju je BiH ratifikovala.

U skladu s odredbom člana 2. Zakona o upravnim sporovima, pravo pokretanja upravnog spora ima pojedinac ili pravno lice koji su učestvovali u upravnom postupku radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa (zainteresirano lice). Kako je odredbama posebnog zakona – Zakona o zaštiti okoliša propisano da tužitelj ima pravni interes za učešće u odlučivanju o pitanjima okoliša, ovaj sud cijeni da je prvostepeni sud odbacivanjem tužbe tužitelja načinio povredu citiranih odredaba materijalnog propisa, kao i povredu pravila federalnog zakona o postupku.

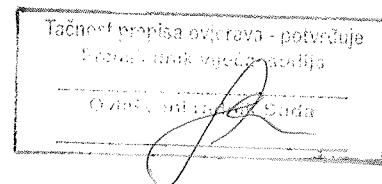
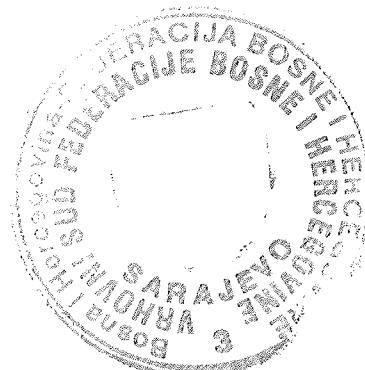
Iz tog razloga je ovaj sud, primjenom člana 46. stav 3. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio, pobijano rješenje ukinuo i predmet vratio prvostepenom суду на поновно рješавање, kako би првостепени суд, уз правилну примјену федералног закона и правила федералног закона о поступку, одлучио о допушености и основаности туžбе туžitelja protiv osporenog rješenja.

⁵ „Službeni glasnik BiH“-Međunarodni ugovori broj 8/08

Ovaj sud nije odlučivao o zahtjevima tužitelja i zainteresovanog lica za naknadu troškova postupka, imajući u vidu da je odredbom člana 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku⁶, koja se primjenjuje na osnovu odredbe člana 55. Zakona o upravnim sporovima, propisano da kada sud ukine odluku protiv koje je podnesen pravni lijek i predmet vratí na ponovno suđenje, ostavit će da se o troškovima postupka u povodu pravnog lijeka odluči u konačnoj odluci.

Zapisničar
Naida Ramić, s.r.

Predsjednica vijeća
Branka Schorr, s.r.

⁶ „Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15